

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2021. május 11.

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a javításhoz

Ha egy feladatnak olyan helyes megoldása is van, amely a javítási-értékelési útmutatóban nem szerepel, akkor azt a javító fogadja el! Így járjon el a szinonim kifejezések esetében is (például: Koreai Köztársaság – Dél-Korea; rétegvulkán – sztratovulkán)!

Azoknál a feladatoknál, ahol a lehetséges helyes válaszok számánál a vizsgázó több megoldást ad meg, felesleges elemenként 1 pontot kell levonni, de az adott (rész)feladatra 0 pontnál kevesebb nem adható.

A helyesírási hibát tartalmazó, de egyértelműen értékelhető földrajzi nevek (topográfiai fogalmak) esetén jelölje a hibát, de ezért pontot ne vonjon le.

1. rész**1. FELADAT****a)**

1. Algéria
2. Tunézia
3. Egyiptom
4. Alexandria

Minden helyes válasz 1 pont.

4 pont

b)

- A: Gibraltári (-szoros)
B: Földközi (-tenger)
C: Vörös (-tenger)
D: Atlasz (hegység)

Minden helyes válasz 1 pont.

4 pont

c) Szuezi-csatorna

1 pont

1 pont

Összesen 9 pont

2. FELADAT**a)**

1. Genova
2. Torino
3. Zürich
4. Ljubljana
5. Trieszt

Minden helyes válasz 1 pont.

5 pont

b)

- A: Pó (folyó)
B: Adriai (-tenger)

1 pont

1 pont

2 pont

c) Genfi (-tó) / Leman (-tó)

1 pont

1 pont

Összesen 8 pont

3. FELADAT

1. Horvátország
2. Bács-Kiskun (megye)
3. Szabolcs-Szatmár-Bereg (megye)
4. Tatabánya (város)
5. Vas (megyében)
6. Somogy (megyében)
7. Zagyva (folyó)
8. Borsod-Abaúj-Zemplén (megyében)

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 8 pont

2. rész**1. FELADAT**

A) Jupiter	1 pont
B) Hold	1 pont
C) Szaturnusz	1 pont
D) Mars	1 pont
E) Nap	1 pont
F) Vénusz	1 pont

Összesen 6 pont

2. FELADAT

Szélességnél aláhúzva: északi	1 pont
Értéke: 60°	1 pont
Hosszúságnál aláhúzva: keleti	1 pont
Értéke: 30°	1 pont

Összesen 4 pont

3. FELADAT

a) Fagy, víz, szél	1+1+1 pont
	3 pont
b) A kőzetek feldarabolódása /aprózódása.	
<i>Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.</i>	1 pont
	1 pont
c) Bekarikázva: magmás kőzet, vulkáni kiömléses kőzet	1+1 pont
	2 pont
d) Az aprózódás <u>fizikai változás</u> , a mállás pedig <u>kémiai változás</u> ./ Aprózódáskor a kőzetek <u>szerkezete</u> változik, málláskor pedig a <u>kémiai összetétele</u> .	1+1 pont
<i>Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.</i>	
	2 pont

Összesen 8 pont

4. FELADAT

- a) A: A hőmérséklet napi járása, / napi hőingás 1 pont
 B: B hőmérséklet évi járása / évi közepes hőingás 1 pont
2 pont
- b) A legmagasabb napi hőmérséklet kb. 2 órával követi a Nap delelését, mert a levegő nem közvetlenül, hanem a földfelszín közvetítésével melegszik fel. 1 pont
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
1 pont
- c) 1 óra, 5 óra, 19 óra 1 pont
Megjegyzés: bármelyik említése elfogadható. 14 óra és hajnali 5 óra között megnevezett bármely időpont is elfogadható.
1 pont
- d) A terület, aminek a hőmérsékeltét ábrázolták, a déli félgömbön található. 1 pont
1 pont
- e) Napi hőingás 1 pont
 Napi középhőmérséklet 1 pont
Megjegyzés: a válaszok csak a napi jelzővel együtt fogadhatók el. A fogalmak sorrendje nem számít.
2 pont

Összesen 7 pont**5. FELADAT**

1. >
 2. <
 3. <
 4. <
 5. >
- Minden helyes válasz 1 pont.*

Összesen 5 pont**6. FELADAT**

1. A
 2. D
 3. C
 4. B
 5. F
- Minden helyes válasz 1 pont.*

Összesen 5 pont**7. FELADAT**

- Béla esetében: az árfolyam változása. 1 pont
 Géza esetében: a kamat változása. 1 pont
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

Összesen 2 pont

8. FELADAT

IGAZ állítások: 3, 4, 5, 7

1+1+1+1 pont

HAMIS állítások: 1, 2, 6

1+1+1 pont

*Minden helyes válasz 1 pont.***Összesen 7 pont****9. FELADAT**

a) 4

1 pont

b) 2

1 pont

c) 3

1 pont

Összesen 3 pont**10. FELADAT**a) Rajna → **Rajna–Majna–Duna-csatorna** → Duna

1 pont

1 pont

b)

1. I

2. H

3. I

4. I

Minden helyes válasz 1 pont.

4 pont

c) Németország, Ausztria, Szlovákia

1+1+1 pont

Megjegyzés: a sorrend nem számít.

3 pont

Összesen 8 pont**11. FELADAT**

1. Szahara

1 pont

2. Egyiptom

1 pont

3. Dél-afrikai Köztársaság

1 pont

4. Atlasz

1 pont

5. Száhel (-öv)

1 pont

Összesen 5 pont**12. FELADAT**

1. C

2. B

3. A

4. A

5. B

6. C

7. D

8. C

9. C

*Minden helyes válasz 1 pont.***Összesen 9 pont**

13. FELADAT

- a) A túlzott felhasználás / az éghajlatváltozás / a talajszennyezés / a gazdaság növekvő vízigénye / öntözés / az éltmód változása / a talajvíz szennyeződése / a bányászat.
Megjegyzés: bármelyik kettő említése esetén jár a pont. Másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
- 1+1 pont

2 pont
- b) Öntözés / túlzott vízkivétel / éghajlatváltozás.
Megjegyzés: bármelyik kettő említése esetén jár a pont. Másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
- 1+1 pont

2 pont
- c) Közép-Ázsiában: Aral-tó
Közép-Afrikában: Csád-tó
- 1 pont
1 pont

2 pont
Összesen 6 pont